

Cities for Active Inclusion

Document de Conclusions i recomanacions

Brussel·les, 25 de setembre de 2013

Invertir en una societat inclusiva

La *Recomanació* de la Comissió Europea sobre la *Inclusió activa de les persones excloses del mercat de treball* (2008) anima els Estats membres a que desenvolupin intervencions en els tres següents àmbits, de manera integrada i global: a) suport suficient a la renda b) accés a serveis de qualitat i c) mercats de treball inclusius.

Entre 2009 i 2013, EURO CITIES, amb el suport de la Comissió Europea, ha treballat intensament amb un grup de deu ciutats europees en la recerca de l'aplicació de l'*Estratègia Europea d'Inclusió Activa*.

Aquest informe "*Ciutats per la Inclusió Activa: invertir en una societat inclusiva*" resumeix els resultats clau dels cinc anys d'investigació, extreu conclusions i formula recomanacions polítiques.

L'informe identifica els principals factors per l'èxit de les iniciatives d'inclusió activa a nivell local:

- coordinació i integració de les polítiques i serveis
- centrar-se en iniciatives d'inclusió activa basades en l'actuació sobre territoris concrets (*area-based*)
- treballar en partenariat amb totes les organitzacions rellevants
- participació dels usuaris i del públic en general en la planificació i el desenvolupament d'iniciatives d'inclusió activa
- treballar en col·laboració amb altres nivells de l'Administració i Govern
- promoure la innovació social
- mesurar i millorar la qualitat dels serveis socials
- prioritzar la prevenció i la intervenció primerenca
- promoure la inclusió activa com una inversió

L'informe també identifica els tres reptes principals per al desenvolupament efectiu de la inclusió activa en l'àmbit de les ciutats:

- les limitacions financeres
- el creixement de la demanda i l'aparició de nous grups de persones en risc d'exclusió social i d'exclusió del mercat laboral
- la manca de coordinació entre els diferents nivells de govern i àrees de l'Administració

L'informe fa les següents recomanacions a les institucions de la UE, als governs dels Estats membres i als governs de les regions d'Europa, per enfortir encara més l'estratègia europea d'inclusió activa :

1. Millorar la visibilitat dels principis d'inclusió activa en les iniciatives i programes comunitaris clau

La inclusió activa pot contribuir positivament a l'assoliment dels objectius de l'Estratègia Europa 2020 en termes de reducció de la pobresa, la reducció de la taxa d'abandonament escolar, i l'increment de l'ocupació (1). No obstant això, fins fa molt poc, *l'Estratègia d'Inclusió Activa* i la seva aplicació no eren prou visibles en els programes clau de la UE. Això fa que sigui més difícil incloure els principis d'inclusió activa en les estratègies locals d'inclusió social. Donem la benvinguda a la referència explícita a l'estratègia d'inclusió activa es va realitzar al Paquet d'Inversió Social (Social Investment Package) (2) un document estratègic aprovat recentment per la Comissió Europea.

En el futur, la inclusió activa ha d'estar clarament referenciada i esmentada en els processos clau de la UE destinats a assolir els objectius de l'Estratègia Europa 2020, com ara en els següents:

- **Els Fons Europeus:** en particular el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER), el Fons Social Europeu (FSE) i l'Horitzó 2020 han de tenir una referència explícita a l'estratègia d'inclusió activa en els seus reglaments, documents de programació i l'execució (per exemple, els programes operatius)
- **Estratègia Europa 2020 (*semestre europeu*):** la inclusió activa ha d'esdevenir una part d'obligada referència en els informes dels programes nacionals de reforma i ha de ser inclosa en les *Recomanacions específiques per Països* (3)

2. Donar a conèixer el funcionament de la inclusió activa en la pràctica i promoure l'aprenentatge mutu

El coneixement sobre l'estratègia d'inclusió activa i la forma de posar-la en pràctica és encara insuficient en tots els nivells de govern i entre totes les parts

interessades. Generar interès al voltant dels mètodes d'inclusió activa ajudaria a millorar el disseny i els resultats d'aquestes mesures.

Per aconseguir el disseny i aplicació reeixida de polítiques d'inclusió activa la UE hauria de donar suport mesures per crear major consciència i millorar-ne la comprensió, com ara:

- Aprenentatge mutu: identificació de bones pràctiques i intercanvis, avaluacions *inter pares* visites d'estudi tècnic i formació sobre la inclusió activa dels professionals
- Investigacions i anàlisis sobre l'aplicació efectiva de la inclusió activa.

3. Millorar el finançament per a la inclusió activa mitjançant l'assignació de fons específics de disponibilitat limitada. Els fons han de ser accessibles a les ciutats.

En l'actualitat, no hi ha cap fons de la UE que es dediqui específicament a la inclusió activa . En temps d'austeritat, d'augment de la desocupació i augment de la pobresa, és essencial que els recursos humans i financers es dediquen a la inclusió activa, per garantir que ningú quedi exclòs.

Hem acollit amb satisfacció la proposta de la Comissió que el 20% del Fons Social Europeu per al període 2014-2020 s'assigni a polítiques d' inclusió social (4) . És important que els governs locals tinguin accés directe a aquests instruments financers, per estar en millors condicions per respondre a les necessitats locals i d'aplicar enfocaments integrats a nivell local.

4. Ampliar l'àmbit d'aplicació de l'estratègia d'inclusió activa

Moltes de les polítiques d'inclusió activa a nivell de ciutat i exemples de bones pràctiques estan d'acord amb la Recomanació de la Comissió de 2008 sobre la inclusió activa. No obstant això , la nostra investigació indica que hi ha un major potencial per maximitzar els beneficis de la inclusió activa , ampliant l'àmbit d'aplicació de l'estratègia d'inclusió activa d'Europa i la integració en totes les accions proposades pel paquet d'Inversió Social recentment aprovada (SIP) . Això es pot fer per mitjà de:

- promoure enfocaments preventius i intervencions primerenques
- Invertir en l'educació i el suport familiar
- la integració de les qüestions de salut i millores en les estratègies d'ocupació
- promoure la innovació social, en col·laboració amb el sector empresarial
- la promoció d'enfocaments basats en zones de regeneració i que inclou activament barris desfavorits i avaluar el rendiment de les inversions socials.

Acollim amb satisfacció el fet que tots aquests aspectes de la inclusió activa

estiguin continguts en el Paquet d'Inversió Social (SIP), juntament amb els principis d'inclusió activa i s'han d'integrar en totes les accions proposades pel Paquet d'Inversió Social.

5. Implicar els governs locals en totes les fases del desenvolupament d'estratègies d'inclusió activa

Els governs locals de les ciutats juguen un paper clau en l'execució de polítiques efectives d'inclusió activa i millorar la seva eficàcia, ja que:

- estan en millors condicions de conèixer les necessitats específiques dels seus ciutadans
- poden identificar les causes de la pobresa i l'exclusió social des d'un punt de vista més de prop
- poden implementar possibles solucions més ràpidament
- poden proporcionar una experiència de primera mà vitals, informació i avaluació sobre la inclusió activa dels ciutadans.

Per tant els governs locals han de participar en la preparació, execució i avaluació de les estratègies europees, estatals i regionals per a la inclusió activa i la inclusió social. Aquesta participació es pot aconseguir mitjançant la creació de vincles i partenariats entre tots els nivells de govern.

Els resultats de Cities for Active Inclusion deixen poc marge de dubte al fet que els **Ajuntaments són actors principals i de primera línia i poden jugar un rol capdavanter en donar suport i capacitar les persones per convertir-se en membres actius de la societat.** Els molts exemples de bones pràctiques identificats demostren innovació i impacte social. **Les autoritats municipals si s'impliquen i gaudeixen de recursos, faran una contribució fonamental per a l'aplicació del Paquet d'Inversió Social.**

1 Els objectius de l'Estratègia 2020 de la UE pertinents són els següents: (1) almenys 20 milions de persones menys en situació o risc de pobresa i exclusió social, (2) el 75% dels ciutadans entre 20-64 anys d'edat per a ser emprats i (3) la reducció de la les taxes d'abandonament escolar per sota del 10%.

2 Vegeu l'Annex 2 per a més detalls sobre el contingut del paquet d'Inversió Social (SIP).

3 Les recomanacions es basen en una avaluació exhaustiva dels plans de cada Estat membre per al sanejament de les finances públiques (programes d'estabilitat o de convergència, o SCPS) i mesures de política per impulsar el creixement i l'ocupació (programes nacionals de reforma, o PNR).

4 Al moment de publicar aquest informe, el Fons Social Europeu 2014-2020 no ha finalitzat.